

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р арх. Анна Борисова Аврамова –
департамент Дизайн и архитектура – НБУ,
професионално направление: 5.7. Архитектура, строителство и
геодезия
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
по професионално направление: **8.2. Изобразително изкуство**
с кандидат:

Явор Христов Жаблянов

представил дисертационен труд на тема:

**„Светлината – основно изразно средство в компютърната
триизмерна визуализация на екстериорни и интериорни
пространства”**

Становището е изготвено на основание Заповед № 564/01.08.2013 г. на Ректора на НБУ доц. д-р П. Бочков и на решение от заседание на Научното жури.

1. Актуалност и значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Проблемите, свързани с компютърната визуализация на пространствата чрез светлина са актуални и значими по две причини. От една страна все повече се осъзнава ролята на светлината в екстериора и интериора – както по отношение на нейното влияние върху физиологията и психиката на човека, така и по отношение на ориентацията в пространството, качеството на дейностите и естетиката – и от тук – влиянието ѝ върху цялостното психо-физиологично и духовно състояние на хората. От друга страна все повече навлизат информационните технологии в архитектурното проектиране, а изследването им и правилното им прилагане би довело до по-качествени проекти.

2. Актуалност и обосновааност на целите и задачите в дисертационния труд.

Авторът си е поставил за цел да докаже тезата си, че светлината е основно изразно средство за визуализация на пространствата в триизмерната компютърна графика. Това е правилно, като се има предвид ролята на светлината в

реалността. За да постигне целта и да докаже тезата си докторантът си поставя няколко задачи, отразени в структурата на труда.

Същността на изследването (гл.V) и изводите от него се базират на добра теоретична постановка, свързана със светлината, цвета и физиологията на визуалното възприемане, от една страна (гл.I и II) и осветлението в архитектурните пространства, от друга (гл.III и IV).

3. Степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

От представения материал е ясно, че авторът е запознат задълбочено със състоянието на проблема. Твърде подробно разглежда и анализира обекта на изследване. Представил е два списъка с литературни източници (цитирана литература и литература по темата) – общо 48 заглавия (43 на английски език и 5 на български), както и 21 източници от Интернет – за илюстрациите. Творчески е интерпретирал и добросъвестно цитирал в текста ползваната литература.

4. Методология и методика на изследване

Изследването се базира на проучване, сравнителен анализ и синтез, както и на историко-хронологичен метод, което е подходящо за поставената цел. Избраната методика на изследване съответства изцяло на задачите, които авторът си поставя за постигане на целта и е база за приносите на дисертационния труд.

5. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Като приемам по принцип посочените от докторанта приноси моменти в изследването, които са с различна степен на тежест, считам, че те биха могли да бъдат обобщени в две основни групи:

•Теоретични приноси:

–Проучени, анализирани и систематизирани са голям брой литературни източници;

–Създаден е терминологичен апарат с обяснения на български език на основни изрази и понятия в областта.

•Научно-приложни приноси:

–Трудът е едно от първите изследвания на български език, което разглежда светлината в контекста на триизмерното компютърно проектиране.

–На базата на анализ на методите за реалистично симулиране на пряка и индиректна светлина в екстериора и интериора са направени препоръки за подходящото им използване в практиката.

Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания не само по своята специалност, но и в други области, както и че притежава способности за самостоятелни научни изследвания.

Авторефератът съответства на основните положения и приносите на представения труд.

6. Значимост на приносите за науката и практиката и възможност за внедряване.

Резултатите от изследването могат да послужат на архитекти, дизайнери, електроинженери, както и на студенти при архитектурно проектиране на осветление в интериорни и екстериорни пространства.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Дисертантът е представил списък с: 3 бр. статии в 1 и 2 том на Сборник научни публикации (изд. на НБУ); 2 бр. доклади от научни конференции (едната от които – международна); както и 1 бр. авторска изложба с резултати от изследването.

Следователно могат да бъдат приети 6 броя публикации, които отразяват основните моменти от дисертационния труд.

8. Отражение в научния свят.

Авторът не е представил данни за цитиране от други автори и отзиви в научния печат.

Открито е 1 цитиране на научен доклад на автора (в Сборник научни публикации на деп. Дизайн и архитектура 1/2012, стр. 87).

9. Мнения, препоръки и бележки.

В представения материал са допуснати някои пропуски и технически грешки, които не омаловажават качествата му.

Дисертационният труд е добре да бъде отпечатан като монография, след като се редактира и съкрати.

10. Заключение.

Идеята на представения дисертационен труд е оригинална и актуална. Тезата е защитена убедително, поставената цел е постигната.

Като цяло дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания по специалността и способности за самостоятелни научни изследвания.

Трудът има приноси както в областта на *обогавяване на съществуващи знания*, така и за *приложение на научни постижения в практиката*.

Гореизложеното показва, че дисертационният труд на Явор Жаблянов отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ. бр.38/ 21.05.2010, изм. бр.81/ 15.10.2010, бр. 101/ 28.12.2010, посл. изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г.) и на Правилника към него.

Като член на научното жури давам положителна оценка на дисертационния труд на Явор Христов Жаблянов и давам своя глас – за да му бъде присъдена образователната и научна степен ДОКТОР.

София, 16.11.2013 г.

.....

(доц. д-р арх. Анна Аврамова)